

Wytyczne w zakresie zasad opracowywania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia na Politechnice Krakowskiej

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Ustala się zasady opracowywania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia.
2. Programy studiów powinny spełniać wymagania określone w obowiązujących przepisach, a w szczególności: w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 226), w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218), w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. 661) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1787). Programy studiów dla kierunku *architektura* powinny dodatkowo spełniać wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz.U. z 2019 r. poz. 1359).
3. Program studiów ustalany jest na wniosek dziekana uchwałą Senatu, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Studenckiego, nie później niż na 5 miesięcy przed rozpoczęciem cyklu kształcenia, dla którego program studiów będzie obowiązywał.
4. Uchwalony przez Senat program studiów jest udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej Politechniki Krakowskiej oraz na stronie internetowej syllabus.pk.edu.pl w ciągu 14 dni od jego przyjęcia.
5. Wzory dokumentów niezbędnych do przygotowania i uchwalenia programu studiów stanowią załączniki do niniejszych wytycznych:
 - 1) załącznik nr 1 – Opis programu studiów;
 - 2) załącznik nr 2 – Tabela opisu efektów uczenia się dla kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia;
 - 3) załącznik nr 3 – Tabela opisu efektów uczenia się dla kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzących do uzyskania kompetencji z dziedziny sztuki;
 - 4) załącznik nr 4 – Plan studiów;
 - 5) załącznik nr 5 – Plan studiów dla kierunku *architektura*, studia pierwszego stopnia;
 - 6) załącznik nr 6 – Plan studiów dla kierunku *architektura*, studia drugiego stopnia;
 - 7) załącznik nr 7 – Karta przedmiotu.
6. Narzędziem informatycznym służącym do przygotowania dokumentacji programu studiów jest moduł eHMS/syllabus.
7. Zasady funkcjonowania modułu eHMS/syllabus określa odrębne zarządzenie Rektora PK.

§ 2

Przepisy ogólne

1. Kształcenie na studiach odbywa się na określonym kierunku, poziomie i profilu.
2. Studia prowadzone są w formie:
 - 1) studiów stacjonarnych, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów;
 - 2) studiów niestacjonarnych, wskazanych w uchwale Senatu, w ramach których mniej niż połowa punktów ECTS objętych programem studiów może być uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, pozwalających na uzyskanie tych samych efektów

uczenia się, co studia stacjonarne, odbywanych w odrębnych grupach i według odrębnego harmonogramu niż studia stacjonarne, prowadzonych na zasadach odpłatności. Liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia stanowi nie mniej niż 60% liczby godzin zajęć prowadzonych na odpowiednich studiach stacjonarnych.

3. Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzi się odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.
4. Studia na Politechnice Krakowskiej prowadzone są w ramach kierunku jako studia pierwszego stopnia: licencjackie albo inżynierskie lub jako studia drugiego stopnia.
5. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają:
 - 1) co najmniej 6 semestrów – w przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata;
 - 2) co najmniej 7 semestrów – w przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera;
 - 3) co najmniej 8 semestrów – w przypadku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera architekta.
6. Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają 3 lub 4 semestry.
7. W przypadku studiów niestacjonarnych liczba semestrów może zostać zwiększona w stosunku do odpowiednich studiów stacjonarnych o 1 lub 2 semestry.
8. Kierunek studiów może być prowadzony przez wydział albo łącznie przez kilka wydziałów.
9. Program studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu określa:
 - 1) efekty uczenia się;
 - 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
 - 3) liczbę punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć.

§ 3

Efekty uczenia się

1. Opis efektów uczenia się dla studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu uwzględnia:
 - 1) uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
 - 2) charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym efekty uczenia się dla dziedziny sztuki, do której został przyporządkowany kierunek studiów:
 - a) dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - b) dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów drugiego stopnia.
2. Opis efektów uczenia się dla kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera uwzględnia pełny zakres efektów uczenia się dla studiów o profilu ogólnoakademickim lub praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Opis efektów uczenia się zawiera efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego na poziomie:
 - 1) B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
 - 2) B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz terminologii specjalistycznej dla danego kierunku – w przypadku studiów drugiego stopnia.

4. W przypadku gdy wydział prowadzi na danym kierunku, poziomie i profilu studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów uczenia się w ramach każdej z tych form studiów.

§ 4

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się i punkty ECTS

1. W programie studiów określa się:
 - 1) formę lub formy studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne);
 - 2) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów na danym poziomie studiów z zastrzeżeniem, że:
 - a) jeden punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25-30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz indywidualną pracę studenta związaną z tymi zajęciami;
 - b) łączna liczba punktów ECTS przyporządkowanych wszystkim przedmiotom każdego semestru:
 - na studiach stacjonarnych wynosi 30,
 - na studiach niestacjonarnych może być mniejsza od 30 z zastrzeżeniem, że suma punktów przyporządkowanych wszystkim semestrom musi być równa liczbie punktów wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie, przy czym studia realizowane w ramach umów międzynarodowych mogą mieć inną liczbę punktów ECTS w danym semestrze pod warunkiem uzyskania sumarycznej liczby punktów wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie;
 - c) liczba punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów wynosi nie mniej niż:
 - 180 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego licencjata;
 - 210 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera;
 - 240 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera architekta;
 - 90 punktów ECTS – w przypadku studiów drugiego stopnia;
 - 3) dyscyplinę, do której przyporządkowany jest kierunek; w przypadku gdy kierunek studiów jest przyporządkowany do więcej niż jednej dyscypliny, program studiów określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej;
 - 4) tytuł zawodowy nadawany absolwentom:
 - a) tytuł licencjata, inżyniera, inżyniera architekta;
 - b) tytuł magistra, magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta;
 - 5) zajęcia lub grupy zajęć tworzące przedmiot, pogrupowane w kategoriach (nie dotyczy kierunku *architektura*):
 - a) przedmioty ogólne: języki obce, przedmioty humanistyczno-społeczne; wychowanie fizyczne (w programie studiów pierwszego stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych realizuje się zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, przy czym zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS);
 - b) przedmioty kierunkowe;
 - c) przedmioty specjalnościowe – przedmioty oferowane w ramach programu studiów danego kierunku mające na celu ukierunkowanie wiedzy studenta, przy zachowaniu efektów uczenia się uchwalonych dla kierunku oraz przedmioty związane z realizacją prac dyplomowych;
 - 6) grupy zajęć dla kierunku *architektura* określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

a) dla studiów pierwszego stopnia:

- A.1 Projektowanie
- A.2 Projektowanie
- B.1 Kontekst projektowania
- B.2 Kontekst projektowania
- B.3 Kontekst projektowania
- C. Zajęcia uzupełniające
- D. Praktyki zawodowe
- E. Dyplom

Wychowanie fizyczne (w programie studiów pierwszego stopnia prowadzonych w formie studiów stacjonarnych realizuje się zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, przy czym zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS);

b) dla studiów drugiego stopnia:

- A.1 Projektowanie
- A.2 Projektowanie
- B.1 Kontekst projektowania
- B.2 Kontekst projektowania
- B.3 Kontekst projektowania
- C. Zajęcia uzupełniające
- D. Dyplom;

- 7) łączną liczbę godzin zajęć organizowanych przez uczelnię;
 - 8) plan studiów, tj. dokument określający harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia;
 - 9) łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;
 - 10) liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS;
 - 11) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk, przy czym:
 - a) w programie studiów o profilu praktycznym uwzględnia się obowiązkowo praktyki zawodowe w wymiarze:
 - na studiach pierwszego stopnia: co najmniej 6 miesięcy, co stanowi nie mniej niż 960 godzin lekcyjnych (720 godzin zegarowych) i odpowiada 30 punktom ECTS,
 - na studiach drugiego stopnia: co najmniej 3 miesiące, co stanowi nie mniej niż 480 godzin lekcyjnych (360 godzin zegarowych) i odpowiada 15 punktom ECTS,
 - b) w programie studiów o profilu ogólnoakademickim uwzględnia się obowiązkowo praktyki zawodowe w wymiarze co najmniej 1 miesiąca na studiach pierwszego stopnia, co stanowi 160 godzin lekcyjnych (120 godzin zegarowych) i odpowiada 5 punktom ECTS,

z zastrzeżeniem, że w przypadku kierunku *architektura* obowiązują wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
 - 12) sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.
2. Program studiów umożliwia studentowi wybór przedmiotów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie. Wybór języka wykładowego, w którym prowadzony jest przedmiot, nie może stanowić podstawy wybieralności przedmiotu.
 3. Zaleca się, aby w ofercie przedmiotów do wyboru zostały uwzględnione co najmniej dwa przedmioty prowadzone przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w wymiarze 30 godzin każdy.

4. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia uwzględnia się wymóg złożenia pracy dyplomowej i zaliczenia przedmiotu prowadzącego do przygotowania pracy dyplomowej w wymiarze:
 - 1) 5 godzin dla studiów pierwszego stopnia, z przyporządkowaną liczbą nie mniej niż 7 punktów ECTS,
 - 2) 10 godzin dla studiów drugiego stopnia, z przyporządkowaną liczbą nie mniej niż 12 punktów ECTS.
5. Program studiów o profilu ogólnoakademickim obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.
6. Program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.
7. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone:
 - 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
 - 2) w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.
8. Przy opracowywaniu programu studiów należy zagwarantować, aby:
 - 1) zajęcia dydaktyczne prowadzone były przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Krakowskiej posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie;
 - 2) w ramach programu studiów o profilu ogólnoakademickim co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Krakowskiej jako podstawowym miejscu pracy;
 - 3) w ramach programu studiów o profilu praktycznym co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Krakowskiej jako podstawowym miejscu pracy.
9. W programie studiów kierunku *architektura* uwzględnia się wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

§ 5 Zalecenia

1. Program studiów musi być dostosowany do sylwetki absolwenta.
2. W programie studiów należy uwzględnić:
 - 1) wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy;
 - 2) wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów;
 - 3) wymagania i zalecenia komisji akredytacyjnych;
 - 4) wymagania i zalecenia stowarzyszeń i organizacji zawodowych oraz uzgodnienia środowiskowe;
 - 5) opinie przedstawicieli pracodawców i interesariuszy zewnętrznych;
 - 6) wzorce międzynarodowe;
 - 7) zasoby i możliwości realizacji procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia efektów uczenia się.
3. Zaleca się prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

§ 6 Zmiany programu studiów

1. W celu doskonalenia programu studiów można dokonywać w nim zmian.
2. W programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby

efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia.

3. Zmiany w programie studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia.
4. W trakcie cyklu kształcenia w programie studiów mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany:
 - 1) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową;
 - 2) konieczne do:
 - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
 - b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.
5. Zmiany w programie studiów, o których mowa w ust. 3, są wprowadzane na wniosek dziekana uchwałą Senatu, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Studenckiego, nie później niż na 5 miesięcy przed rozpoczęciem cyklu kształcenia, w którym zmieniony program studiów będzie obowiązywał.
6. Zmiany w programie studiów, o których mowa w ust. 4, są wprowadzane na wniosek dziekana uchwałą Senatu, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Studenckiego, nie później niż na 1 miesiąc przed rozpoczęciem semestru, w którym zmieniony program studiów będzie obowiązywał.

§ 7

Przepisy końcowe

Niniejsze wytyczne obowiązują dla programów studiów obowiązujących dla cykli kształcenia rozpoczynających się w semestrze letnim roku akademickiego 2021/22 i w latach kolejnych.